

Velja v Ljubljani in

po pošti:

eno leto . . . K 100—
 dve leta . . . 200—
 tri leta . . . 300—
 na mesec . . . 12—

Za inozemstvo:

eno leto . . . K 200—
 dve leta . . . 400—
 tri leta . . . 600—
 na mesec . . . 20—

Uredništvo je v Ljubljani, Franciškanska ulica št. 6/I.
 Telefon št. 360. — Upravištvu je na Marijinem trgu
 št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
 Posamezna številka velja 60 vin.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
 vor dopisnica ali znakna. — Dopisi naj se frankirajo. —
 Rokopisi se ne vračajo.

JUGOSLAVIJA

Plačano do

Ljubljana knjižnica

Ljubljana.

Na pismene naročbe brez
poljubne denarja se ne
moremo odzvati.Novi naročniki naj pošljijo
naročnino po nakazilu.

Oglašajo se zaračunajo po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za enkrat 1 K.
za večkrat popust.

Konec prevratne vlade v Nemčiji.

EBERT ZAHTeva ODPSTOP KAT- TA IN NJEGOVIH PRISTAVEV.

LDU Stuttgart, 17. Podružnica Wolffovega urada poroča: Včeraj popoldne je bila pod predsedstvom državnega predsednika Eberta kabinetska seja, katere so se udeležili wurtemberski, pruski, badenski in hessenski ministri. Navzoči so bili tudi državni kancelar Bauer ter ministri Noske, Müller, Koch, David in Bell, kakor tudi predsednik in podpredsednik narodne skupščine. General Merker, ki se je po svoji volji odpeljal v Berlin, se je vrnil v Stuttgart, da bi poročal vladi o svojih berlinskih vtisih. Naglašal je, da ni noben posredovalec, marveč da spricho strahovitega položaja Nemčije ne nasvetuje gotove popuste, da se prepriča državljanska vojna. Kabinet je izjavil soglasno, da o pogajanjih ali o kakšnem kompromisu ni nobenega govora. Kabinet zahteva brezpozorni odstop Katta in njegovih pristavev; nadalje zahteva, da se postavijo čete pod poveljstvo generala, ki se ni udeležil revolte in ki stoji na ustavnih tleh; potem zahteva, da se ukine razpostavljanje »železne divizije« in častniških stotij; da se mornariška brigada odpoti v Berlin in razpusti. Zastopniki posameznih držav so odobravalji te zahteve. Zborovanje narodne skupščine je zagotovljeno. Več posebnih virov se je pripelalo, drugi se pričakujejo. Danes popoldne so bile seje najstarejšega odbora in frakcij. Prva plenarna seja narodne skupščine bo v četrtek ob šestih urah.

KAPP SE UMIKA.

LDU Stuttgart, 16. Podružnica Wolffovega urada javlja: Po verodostojnih poročilih stoji Berlin pred nalutkami. Kappova vlada je pripravljena za vsak sporazum glede osebnih vprašanj. Ponudila je dve neodvisni ministrski mesti.

LDU Berlin, 17. Po uradnem poročilu državne pisarne meni Katt, da

je njegova misla izpolnjena in odstopi, ker hoče vlada izpolniti bistvene politične zahteve. Čilih odklonitev je imela dne 13. marca t. l. za posledico nastop vlade Kattove. Katt oddaja izvrševalno oblast vojaškemu vrhovnemu poveljstvu, preverjen, da skrajna sila domovine zahteva enotno združenje vseh proti uničujoči nevarnosti bolševizma.

LDU Draždane, 17. Podružnica Wolffovega urada poroča, da ni govora o tem, da bi bila državna vlada izpolnila pogoje Kattove. Vest o tem je preklone samo poizkus Kattov, da bi zakril razpad svojega podjetja.

LDU Berlin, 17. Načelnik nemške demokratske stranke priobčuje nastopni poziv: Ljudstvo je zmagovalo. Kapp in Lüttwitz sta bila prisiljena odstopiti. Votška diktatura je odstranjena.

KAPP IN LÜTTWITZ ODPSTOPILA.

LDU Berlin, 17. Generalni poljedelski ravnatelj je odstopil, da vrne državi mir. Iz tistega vzroka je vložil general Lüttwitz prošnjo za odstop. Namestnik državnega kancelarja Schiffer je v imenu državnega predsednika njegov odstop odobril in poveril začasno vodstvo vojaških poslov generalnemu majorju Sektu.

LDU Berlin, 17. Varstvo državnega glavnega mesta prevzamejo čete varnostne brambе, ki so ostale vladi zveste in državne brambе, ki le bila preči nastanena v Berlinu. Čete, ki jih je pripeljal v Berlin general Lüttwitz, se morajo umakniti iz mesta naokoli do četrta zvečer. Vse časniške omejitve, telefonska cenzura in druge odredbe, ki jih je uvedla vojaška diktatura, se takoj razveljavijo.

LDU Dunaj, 17. Listi poročajo, da sta Kapp in Lüttwitz zapustila Berlin. Kam sta odšla, ni znano. Stvorila se je še ena vlada, ki li stoji na čelu Däumig in Cohn. Ta vlada zahteva, da odstopi Ebertova in Kappova vlada.

Nemčija pred diktaturo proletarijata?

Zborovanja v Berlinu.

LDU Berlin, 17. Wolffov urad poroča uradno: Iz državne pisarne smo preleteli nastopno vest: Po zanesljivih poročilih so včeraj v Berlinu zborovali zastopniki »neodvisnih«, komunistov in večinskih socialistov. Zedinili so se, da večinski socialisti kot odgovor na puč sicer niso sprejeli

programne točke »Splošna stavka«, da pa stole temu nevrnalno nasproti. Glede drugih točk se je dosegel popoln sporazum. Sovjetska republika hoče poizkusiti, da pride slioma na konja. Diktatura proletariata preti uničiti vse življenje na Nemškem.

LDU Dunaj, 17. Kakor javlja »Wiener Journal«, le položaj v Ber-

linu jako zamotan. Kappova vlada stoji pred padcem. Stanje je težavno, le nego kdaj popri. Zmešalava je vedno večja. Obstoji nevarnost komunističnega prevrata. General Lüttwitz je izdal proglas, v katerem grozi stavkuločim s smrtno kaznijo. To je povzročilo, da so začeli neodvisni socialisti in komunisti skupno nastopati. Obe stranki sta izročili Kappu ultimatum, v katerem sta izjavili, da

Seje nar. predstavništva odgođene.

Beograd, 17. (Izvirno poročilo.) Narodno predstavništvo se je sestalo danes ob 10 uri popoldne. Dr. Draza Pavlović je takoj po otvoritvi seje naznanil, da je narodno predstavni-

štvo odgođeno za teden dni, do prihodnje srede, dne 24. t. m. — Jutri popoldne se vrši še parlamentarna konferenca, na kateri bo podano poročilo o zunanji politiki.

SMODLAKOVA POGAJANJA ZA NOVO VLADO.

LDU Beograd, 17. »Politika« poroča o položaju: Tekom včerajšnjega dne so se vršila pogajanja, a do sporazuma ni prišlo. Danes se bodo pogajanja nadaljevala. Ako danes ne pride do sporazuma, bodo poslanci izvenstrankarskega kluba sklepali o tem, kaj naj se stori v sedanjem položaju. Predsedništvo demokratske zajednice je poslalo včeraj pismen odgovor na pismo dr. Smodlake. Demokrati so stavili v glavnem nastopne pogoje: 1. Ministrsko predsedništvo in ministstvo za notranje stvar naj se poveri le nevrtralnim osebam. 2. Demokratska zajednica zahteva zase 8 ministrskih listnic, a stranke dosedanje vlade naj jih dobe ravno toliko. Nevrtralno naj bi bilo tudi ministstvo vojne in mornarice. 3. Sedanje začasno narodno predstavništvo naj sprejme samo volilni red, bi se morali določiti dan volitev v roku dveh mesecev, volitve pa bi se morale izvršiti v roku treh mesecev, torej koncem meseca septembra. 4. Demokratska zajednica ne pristaja na arbitražo in predlaga, naj se penaha s pismenimi pogajanj, ki naj se vodijo usno. — Včeraj je ministrski predsednik Stojan Protić obvestil dr. Smodlake, da pristajajo stranke, ki so v vladi, na vse pogoje, ki jih je stavilo združenje izvenstrankarskih poslancev. V radikalnih poslanskih krogih verujejo, da bo v primeru, ako ne pride do sporazuma, skupina dr. Smodlake omogočila kvorum vladi, da bo mogla v narodnem predstavništvu izvršiti najhujše posle. Trdi se, da se bo v tem primeru skupina dr. Smodlake znat-

no ojačila, ker bo v njegov klub stopilo tudi precej demokratskih poslancev, ki so za sporazum.

ZBOROVANJE PREKMURSKEGA SOSVETA.

Murska Sobota, 17. (Izvirno poročilo.) Danes se je tukaj vršilo tretje zborovanje takozvanega prekmurskega parlamenta (sosveta). Deželno vlado za Slovenijo je na nlem zastopal dr. Verstovšek. Parlament je razpravljal o važnih tekočih vprašanjih, med drugim o vodstvu matrik, o sklepanju zakonov, o zgradbi mostu preko Mure pri Veržetu, o železniškem vprašanju, o brezposelnosti, o šolskem, denarnem in o vprašanju prekmurske avtonomije. V tem vprašanju je parlament odločno odklonil namere sedarje vlade, da se Prekmurje odloči od Slovenije in postavi pod posebnega guvernerja. (O zborovanju prinesemo jutri obširnejše poročilo. Ur.)

MADŽARSKA NARODNA SKUPŠČINA.

LDU Budimpešta, 17. marca. V današnji seji nar. skupščine je podal ministrski predsednik Simony-Semadam vladno izjavo, v kateri je dejal, da je prva naloga vlade vreditev gospodarskih in finančnih razmer in izboljšanja položaja nameščencev. Druga naloga pa je vzpostavitev veljavne madžarskega denarja. Ministrski predsednik pravi, da bo nemara v dveh letih po drugi četvi denar dosegel pričakovano vrednostno višino. Armada, je dejal, se ne sme odtegniti ustavnim kontrolam. Nato je razpravljalo o nalozni agrarne reforme in prebral pismo predsednika madžarske mirovne delegacije grofa Apponyia.

Sumljivi pobratimi.

Ko je v mesecu aprilu 1918 iztreznila Italijo gospodarska beda nekoliko iz pilanosti »najmagoslavnejšega naroda« in njeni despoti niso več mogli oddispirati trajnega obstoja Jugoslavije, je padel njih pogled na Madžarsko. Prebrskali so zgodovinske arhive in našli tam kulturno sorodnost obeh plemen, od pamtljveka obstoječo idealno vzporednost in vzajemno dopolnjevanje. Završalo je po novinah in zbornikih, bratska ljubezen se je solzila po sledih, da je bilo ogabno.

Preteklo je od tistega časa 10 mesecev. Ideolog se zamenjali bančni ravnatelji in kupčijski agenti, srčni izlivi so se spremenili medtem v trgovsko mešetarenje. Madžar podaja preko naših glav Italijanom roko, in to nam ne more biti vseeno.

V trenutku nervozne zaspornosti in utrujenosti mirovne konference je obdelaval Scialoja diplomate ni si bil tako svest svojega uspeha, da je mogel g. Nitti zastaviti pred celo evropsko javnostjo svoj upliv za madžarske zahteve po reviziji nenillyske mirovne pogodbe. Ni manjkalo mnogo in jadransko vprašanje bi se bil pridružil problem — neobgljenek: vojvodinsko-banatsko vprašanje. S Čehi in Rumunji smo se oddahnili tudi Jugoslavlani — Nitti-ju se ni posrečilo uloviti v kalnih madžarskih vodah zlato jadransko ribico.

To seveda glasnikom Italijanske madžarske pobratimstva ne sodi v račun. O Victor Berard ne more zatajiti svoje nezadovoljnosti. V »L'ère nouvelle« čitamo javno njegovo izjavo: »Čitamo nad jugoslovansko nepoboljšljivostjo, ker ne nvažujemo 500 tisoč mrtvih in 50 milijard, ki jih je žrtvovala Italija za jugoslovansko edinstvo (!), in ne sprejememo kompromisov tako, kakor ga je skuhal Nitti-Scialoja. Zato pa, pravi dalje, »naj pošče Nitti druge oporne točke in močna Madžarska ni samo stalna grožnja Jugoslavom, ona bi znala biti nov čimtelj v jadranskem vprašanju. Zakaj naj ne bi imeli Madžari v Reki prostega dostopa k morju, ki se jim obeta v 14 Wilsonovih točkah?« — Beležimo to čisto kronistično, ker Berardova odkritost ne zahteva več nobenega komentarija.

Stvar pa v gospodarskem oziru ni tako enostavna, ker je zdanje madžarsko-italijanskega mostu preko naših glav v polnem tiru, Italiji se je zahotelo po madžarskih gozdovih in njenih agrarnih pridelkih. Vodna

MILAN SKRIBINŠEK:

Pol sezone v drami.

Vse to, kar tu navajam, ni očitavanje igralcem, ker stojim izven gledališča in nimam v teh stvareh nikakšne pravice, jim kaj očitati. Z igralci bi moralo obračunati vodstvo, a z vodstvom, ki je dostopno takšnim rečem, sme in mora obračunati — lavnost.

Predno govorim dalje o pogonu za ulogami, je treba poudariti, da pogon po ulogah ne obstoji le v tem, da igralec hoče igrati kolikor mogoče mnogo velikih vlog, temveč tudi v odklanjanju manjših. Ravnotežje v zaposlenosti mora vsvariti vodstvo, in je ono skrivno pri tem pogonu za ulogami. Če ne skrbi za pravično zasledbo seveda v okviru rezijskih potreb. Razlika v mali zaposlenosti omenjenih dveh igralk obstoja v tem, da je ena tako malo-kdaj nastopila, ker je igrala z dvema izjemoma le takozvane glavne vloge in je druge manjše ali odklanjala (njena krivda in krivda vodstva!) ali pa ji niso bile deljene (krivda vodstva!), druga pa radi tega, ker ji niso dali, kar ji gre. Prva je igrala v igrar glavne vloge in le v dveh epizodnih, druga pa kvečjemu eno glavno in v treh igrar epizodne, v četrti epizodni je celo vskočila, da omogoči predstavo. (O »Nočnem čuvaju« ne govorim, ker ga nisem

videl, »Mlinarja in njegovo hčer« pa seveda ne stejem, ker ga ne smatram resnim.) To ni pravična razdelitev. Izgovor, da imamo še pol sezone pred sabo, ne drži, ker je imela pravičnost pol sezone dovolj časa se pokazati. Nihče naj ne misli, da si želi pravi igralca vlog, da se more kazati, da uživa priznanje, slavo in triumfe, ali kako se je nazivlje vsa ta stara šara, ki jo je moderen igralec že davno vrgel za kulle. Nel igranje, vsvarjanje to je njegova vsakdanja hrana, radi katere umetniško in duševno hira, če je nezadostna.

Značilno za sistem, po katerem se zaposluje naš ensembl je tudi dejstvo, da je on, možki član, ki je igral najmanjkrat, igralec — začetnik. Za začetnika je v toliko manj važno, ali igra glavne ali epizodne vloge, ker gre pri njem predvsem zato, da kolikor mogoče mnogo igra. Ali pri nas se za njegov razvoj ne skrbelo niti na en niti na drug način. In če je prišel s ponižno prošnjo, da bi se mu kmalu spet pridružila ta ali ona vloga, ga je vodstvo odpravilo s cinično opazko, da je »Rollenfresser!« Ne gre predvsem zato, da igra začetnik glavne vloge, ali tudi v glavnih vlogah se mu mora dati tu pa tam prilika, da se bori z njimi, da vspe, ali pa, da jih — pokvari! Vloga, ki se mu ni posrečila je zanj v gotovem oziru še večjega vsrgnega pomena. Pa bo prišel sedaj

gospod članar in dejal, eksperimentov pa ni bomo delali na škodo občinstva. Na to je samo en odgovor. Bodite torej toliko vestni in ne angažirajte začetnikov, če celo pa takšnih ne, ki jih nikdar niste videli na odru. Če ste jih pa angažirali, je vaša dolžnost, da skrbite za njih razvitek. Če torej ne z eksperimenti, pa stonjvaje. Sicer pa sem že pred otvoritvijo v svojem članku o potrebi ustanovitve jugoslovanske dramatčne šole, povdarjal, da mora naš oder, v prestolnici Slovenije, prenehati biti začetniški oder. Tu bi se smela udeleževati samo že do gotove meje zreli igralci umetnosti. Absolventi dramatčne šole, oziroma začetniki sploh naj bi se angažirali v provinciji.

Ali — »tako visoko mi še ne letamo«. Zato pa imamo po malih izjemah začetniško gledališče; ali če je po krivdi onih, ki so gledališče odvarjali, če tako, potem je treba računati s tem. Če ste naš naraščaj priklenili na naš oder, morate skrbeti tudi za njegovo sistematično vzgojo, to niste dolžni le vsakemu posamezniku tega naraščaja, temveč tudi našemu gledališču in celji jugoslovanski igralski umetnosti še posebej.

In tako tudi od zdaj naprej ne bo drugače, kar se tiče stalnega ensembla, kajti to krivično ravnanje, je v ensemblu ubilo vse veselje do dela in večina njih, ki jim ni vodstvo milostno naklonjeno, si želi proč. Skrb-

no uprizarjenih del, ki jih šteje g. članar v svoji stalni repertoar, sploh letos ni bilo videti, sicer pa o tem v enem poznejših člankov več. Ali seveda, saj pravi čanek: »in tako bomo imeli s leti(1) lahko prav vzorno gledališče«. In spet nam zazveni na uho izrek: »Seveda tako visoko mi še ne letamo.«

Zakaj »z leti«? Ne; takoj, že drugo sezono imamo lahko dobro gledališče. Na temelju, ki smo ga zgradili tekem vseh teh predvojnih gledaliških let, ko je g. članar stal gledališču čisto ob strani je mogoče zgraditi takoj trdno stavbo. Treba je samo postaviti vsemu našemu gledališkemu aparatu za intendanta človeka, ki je sam umetnik, oziroma kulturni človek in na mesto dramatskega ravnatelja za to poklicanega strokovnjaka, ter spopolniti naš ensembl, in že prihodnjo sezono imamo — dobro gledališče.

Po načrtu članarja bi se začelo to razvijanje seveda šele po petih letih, kajti predvsem misli to vodstvo pet let samo tako »plavati«. Spominjam se dialoga, ki sem ga imel v pisarni dramskega gledališča z gospodom članarjem, predbacujoč mu, da je angažiral nezadosten ensembl.

»Jaz sem si predstavljati letošnjo sezono čisto drugačno. Lansko leto mogoče še ni bilo možno sestaviti ensembla vzorno, ker se je vsa stvar začela prepozno pripravljati, ali le-

tos, ko je bilo zato cele počitnice in že tekem lanske sezone časa dovolj, bi se bili morali pritegniti vsi najboljši slovenski igralci. Seveda bi njih število ne zadostovalo in bi bilo treba se že tekem pretekle sezone pobrigrati na ta način za dobre hrvatske ali srbske moči, da bi si v to poklican strokovnjak, najboljši bodoči ravnatelj, ogledal po vsej Jugoslaviji različna gledališča in se tako sam prepričal o sposobnosti oziroma primernosti članov, ki bi prišli v noštev za engagement pri nas. V kolikor bi ne mogel dobiti zadostnih moči med nami Jugoslavlani, bi se naj ensembl spopolnil s češkimi igralci. Bi morali pač še nekaj časa potrpeti z njihovo slovensčino, morali bi žrtvovati do takrat, ko vzgojimo zadostno število domačih umetnikov, nekoliko jezikovno stran naših gled. predstav, ali gojili bi — umetnost. In poleg onih prvovrstnih slovenskih, srbskih hrvatskih in čeških članov bi se naj angažirali še vsi drugi domači. Četudi manj zmogni. Tako bi se dalo izvesti prvovrsten »repertoar«.

IVAN CANKAR MOJE ŽIVLJENJE.

Izšla je nova zbirka našega Cankarja, prva po njegovi smrti. Izdala jo je »Zvezna tiskarna« v Ljubljani kot 13-15 snoplj »Narodne knjižnice«. Tiskana je na finem papiru v prikladni obliki; broširana velja 10 K. trdo in okusno vezana 12 K.

vesta med Reko in Dunavom, katere zgraditev je hotela Italija v dnešni pariške mešetarije priloščiti za sebe, je padla v vodo; rumunski petrolej ne bo nadomeščal kardifškega premoga in iz ogrske moke se ne bo peklo v Kalabrijskih kruh. Moramo pa priznati, da ta ljubezen ni ostala samo platonična. Gospodarske vezi se predejo uspešno dalje in če pojde v tem tempu naprej, zna postati Madžarska v doglednem času italijanska kolonija.

Ni še mesec tega, kar se je ustanovila v Milanu »Italijansko-madžarska« banka. Italijanski kapital razširja svojo oblast v madžarski trgovini od dne do dne. »Banca Commerciale Italiana« je kupila pred kratkim veliko število delnic ogrske Lesnotrgovske banke (Fabank), ki se peča izključno s izvozom ogrske lesne industrije in je ustanovila v te svrhe v Milanu družbo »Foresta«. »Il Banco di Roma«, se vrinja čimdalje bolj v ogrsko gospodarsko življenje, neki konzeržij v Bologni z g. F. Piazza na čelu kupuje od budimpeštanske agrarne banke hotele in posetva v Onatiji, neka milanska družba se pogaja za delnice Paroplov, družbe na Blatnem jezeru itd. itd. Opažati je, da ima v Madžarski Italijanski kapital prednost pred francoskim in angleškim.

V »L'Era Nuova« objavlja neki dopisnik svoj razgovor z ogrskim trgovinskim ministrom. »Vsako podvikanje«, je menda dejal g. Heinrich, »vzpostaviti prijateljske odnose, naj si bo v gospodarskem ali trgovskem oziru, med Italijo in Madžarsko, se pospešuje od naše strani na vse načine, posebno z ozirom na dejstvo, da je Italijanski narod bil prvi, ki je stopil z nami v zvezo po vojni. Jaz ne bom zamudil nobene prilike, da okrepim te odnose, ki so utemeljeni v nepozabni zgodovinski preteklosti.«

Ne pozabimo, kdo da prihaja po navadi za trgovskim agentom-plonierem. Ravno največji Italijanski bančni zavodi vedo dobro, čemu utrkajo svoj kapital v slavni »Magyarorszag«. Gotovo ne radi lepši madžarskih oči, in kje nahajate še razven v Združenih državah silno osebno in interesno skupnost fin. kapitala z zunanjo politiko, kakor ravno v Italiji? —

Caristična Rusija in londonski pakt.

Čudno je, da se tako malo brigamo za ulogo, ki jo je caristična Rusija igrala v za nas Slovence in Jugoslovane tako katastrofalnem londonskem paktu, ki zapira Jugoslovansko Jadransko morje in jih izroča na milost in nemilost Lahom. Kako se je mogel tak pakt skleniti z vednostjo Rusije in z njenim podpisom? Kakšni so bili razlogi, ob katerih je Rusija zatajila Slovanstvo? Ali je to storila iz nevednosti, ali vedoma? Rusija ni sodelovala pri londonskem paktu samo iz nevednosti, temveč hote in vedoma!

V Pragi je izdala vlada te dni knjigo dokumentov o revolucionarnem delu Masaryka tekoma volne dobe. V knjigi je tudi članek izpod peresa poslanika dr. Sychrave, ki piše med drugim:

»Pri tem pa Masaryk niti v Prago ni vsega sporočil, kar je vedel o neslovanski politiki Rusije in brezglavosti zapadnih zaveznikov, ki na podjarmljene Slovence v Avstriji niti mislili niso — seveda tudi vsled naše krivde. Listam po zapisnikih o referatu, ki nam ga je podal Masaryk o svoji poti v Pariz in London dne 31. maja 1915 v Ženevi v hotelski sobi dopisnika ruskega tiskovnega urada Vsevoloda Svatkovskega. Mučno je bilo, kako se je — glasom tega refe-

Kulturne drobtine.

Pagilaci, Opera s prologom v dveh dejanjih. Besedilo po resnični dogodbi spisal in ugalsbil R. Leoncavallo. Osebe: Canio, vodja komedijantov (v komediji Bajazzo) tenor, Nedda njegova žena (v k. Kolombina) sopran, Tonio (v k. Taddeo) bariton, Beppo (v k. harlekin) tenor, Silvio, kmet, tenor. Kratka vsebina: Med ouverturo nastopi Tonio kot prologus in naznači vsebino opere kot resnično dogdbo.

I. dejanje. Na prostoru pred vajo so komedijante postavili svoje prosto gledališče. Baš prihajajo, vaška mladina jih veselo pozdravlja. Tonio pomaga Neddi skočiti iz voza in dobi zato zausnico od Cania, ki ne brez vzroka ljubosumen na svojo ženo. Medtem ko gresta Canio in Beppo s kmeti v gostilno, ostaneta Nedda in Tonio sama. Tonio ji razkriva svojo ljubezen. Ker je preveč načležen, ga Nedda vdari z bičem. Prilika maščevanja se mu kmalu po-

ratu — obnašala Anglija in Francija pri pogajanjih za vstop Italije v vojno. Sam Denis je pripovedoval, kako je bil pri takratnem znanjem ministru Delcasséju radi pomena lista za Masaryka, okoli 1.—2. marca (1915). Delcassé je takrat dejal, da mora imeti Italijo na bojišču, da se da za Jugoslovane ne morejo ničesar delati. Rusi da s tem soglašajo. Češko vprašanje je bilo sploh daleč zadaj. Tudi Chérodome se je takrat izrazil: Italijo moramo imeti, na Jugoslovane in Čeha ne moremo misliti. Tudi v celoti je bilo žalostno, kar je Masaryk pri Rusih dosegel. Sel je v London k ruskemu poslaniku Benckendorfu, ki mu je rekel, »da sedaj ne more dati Čehom obljube niti on, niti Sazonov.« Masaryk je odvrnil: Jaz nočem obljub, hočem direktiv. Rad bi slišal, kaj mislite o nas Slovanih. Vi nam oficijelno niste še ničesar rekli: Od nikogar ne moremo zvedeti, kaj Rusija hoče. Kaj namerava Rusija s Slovani, tudi nihče na zapadu ni vedel, vsled česar so bili proti Petrogradu nezaupljivi Greyev tajnik je prosil Masaryka, da naj bi od Benckendorfa kaj o tej stvari zvedel, ker Forcing-Office o tem ničesar ne ve. Benckendorf — ki ga je Masaryk sicer cenil — je končno svetoval: Pokžite v Petrograd, priti morate k generalizmu, ta je gospodar položaja. Če bi ga pripravili, da bi vas poslušal, bi bilo najboljša.«

(Pri tej priliki boji omenjeno, da poslanik Benckendorf, morda eden izmed najboljših, toliko časa, dokler ni prišel z Masarykom v stik, sploh nikdar v svojem življenju ni izdal narodopisne karte. To je bilo caristično znanje o Slovanstvu!)

Pod vplivom Svetega sinoda je bila Rusija takrat proti združitvi katoliških Jugoslovancev s pravoslavnimi. Steed sam je referiral Masaryku, kako mu je izvoliti v Parizu rekel: »Ne moremo katoličanov združiti s pravoslavci. Hrvati naj ostanejo zase.« To je bila seveda voda na mlin težnjam, ki so bile takrat v Italiji na površju: divide et impera! To je pomenilo, da bi naj Hrvati ostali bodisi pri Avstriji ali pa ločeni, toda za nobeno ceno ne pri Srbiji. To je bila ta nesrečna pravoslavna politika, v posledicah protislovanstva; tako se razlaga tudi brezbrzičnost Rusije napram katoliškim Čehom.«

Misliti, da je dovolj. Zato naj bi se oficijelni krogi vzdržali vsakih dejanj, ki kažejo simpatije za poginulo caristično Rusijo ter naj bi raje čimprej polskali stikov z Rusijo sovpletov, da ne pridemo prepozno. Amerika se je že spriznala s sovjeti, kaj pa zadržuje nas? Hvaležnost napram caristični Rusiji je čisto neumestna, ker, če smo danes na kroniškem tla se imamo v precejšnji meri zahvaliti prejšnji Rusiji. —c.

Gledališko vprašanje.

V začetku letošnje gledališke sezone je pisalo časopisje, da je ministrski svet sklenil ljubljansko gledališče poddržati. O deljanski izvedbi tega sklepa pa ni danes ne duha ne sluha. Se več: s 1. jan. t. l. je osrednja vlada v Beogradu odpovedala vodstvu gledališča še tisto skromno draginsko doklado, ki so jo igralci dotlej prejeli. Na ponovna posredovanja v tem vprašanju je naposled beogradska vlada obljubila, da se gledališče poddrži, in da pride v ta namen v Ljubljano načelnik umetniškega oddelka pri ministrstvu za prosveto, g. B. Nušić, ki bo osebno uredil vprašanje našega gledališča. Ali g. Nušića ni bilo k nam. Ko je pred kratkim potoval skozi Ljubljano v Prago, je obetal, da uredi naše gledališko vprašanje po svoji vrnitvi

nudi. Tonio prisluškuje pogovoru Nedda in Silvija, ki skleneta v noči pobegniti in pokliča Cania. Le težko mu Silvijo uteče. Z nožem v roki zahteva, da Nedda pove ime svojega ljubčka. Ker se brani, jo hoče zabosti, kar pa prepreči Tonio in Beppo.

II. dejanje. Pred zbranim občinstvom začne komedija Kolombina, ki nudi silko tega, kar smo v prvem dejanju videli. V odsotnosti Bajazza (Cania) posluša Nedda zapeljivo tuhezensko pesem Harlekina (Beppaj) in mu da znamenje, naj pride. Mesto njega nastopi Taddeo (Tonio), ki ji usiljuje svojo ljubezen toda mora pred Harlekinom uteči. Bajazzo se vrne. Slišal je poslovljene besede Harlekina, ki je pred njim tudi zbežal in zahteva (kot popoldne v resnici) naj Nedda pove ime zapeljivca. Ona se brani, Bajazzo to ujezi. V jubosumnosti plane za njo in jo zabode. Ko ji hoče Silvio na pomoč, zabode Canio še njega. Spoznal je ljubčka svoje žene. — Komedija se je izpremenila v strašno resnico.

v domovino. To se pa še vedno ni zgodilo.

Zato je pododbor »Združenja gledaliških igralcev SHS« predložil ljubljanski deželni vladi spomenico s opisom gledaliških razmer.

»Združenje« je prosilo in zahtevalo, da upošteva dež. vlada sledeče njegove želje in nasvete:

1. Pri imenovanju intendantov; 2. pri imenovanju ravatelja drame in opere; 3. pri sestavljanju budžeta za slovo gledališče v Ljubljani, in 4. pri sklepanju pogodb z gledališkimi osebji.

Podbor »Združenja« pravi: Glede točke 1. hočemo in zahtevamo, da bo na to mesto imenovan človek (Slovenec) umetnik, strokovnjak v gledaliških vprašanjih ali pa vsaj tak, ki se za gled. umetnost zanima; mora biti vsestransko izobražen mož, ki bo vodil gledališče v pravi smeri resnične umetnosti.

Glede točke 2. hočemo in zahtevamo, da bosta ravnatelj drame in opere najboljša Slov. gled. strokovnjaka, največja umetnika; da dvigneta našo gledališko umetnost in da bosta vodila na pravi in resnični umetniški podlagi.

Glede točke 3. opozarjamo deželno vlado, da pri sestavljanju budžeta za ljubljansko gledališče imenuje strokovnjaka in da sestavi budžet tako, da ne bi primanjkovalo zadostno sredstvo niti za umetniško, tehnično in upravno stran slov. gledališča, da bo mogoče s temi sredstvi delo za napredek slov. gled. umetnosti.

Glede točke 4. opozarjamo deželno vlado, naj sklene pogodbe v sporazumu z novim intendantom direktorjem drame in opere čim prej, da bo za bodočo sezono zagotovljeno osebje s primernimi eksistenčnimi plačili, da uredi čim prej pravilne nove formule pogodb, da preskrbi in pravično razdeli draginske doklade itd.

Vse te točke so nelizerno važne pri poddrževanju gledališča in če se tu ali tam napačno ravna je to lahko za razvoj ali pa celo za obstoj gledališča usodopolno.

V slučaju, da se ne bi upoštevalo naših težnj, želja in zahtev in bi deželna vlada ne imenovala na mesta intendantov, ravateljev drame in opere ljudi, s katerimi se ne bo strinjalo Združenje gled. igralcev, bi val jugoslovanski igralci, vseh jugoslovanskih gledališč protestirali proti takemu postopanju — z generalnim štrajkom.

Sedaj ima torej besedo vlada, ki je dolžna stvar urediti tako, da ne bo pri rešitvi tega vprašanja prizadet niti obstoj članov gledališča, niti gledališče samo.

Preobrat v Nemčiji.

Splošno položaj v Berlinu. LDU Nauen, 16. »Universal Service« poroča iz Berlina, da se položaj razjasnilo toliko, da smatrajo, da je bol med Ebertovo in berlinsko vlado ter radikalni nezogibni. Neodvisni socialisti pridobivajo čimdalje več pristavev ter skušajo že dolgo zaželeno priliko izrabiti. Ako stvar ne bo hitro rešena, je kaos in državljanska vojna nezogibna. Neodvisni socialisti so danes izdali oklic, v katerem pozivljeno na splošno stavko tudi proti Ebertovi vladi, ki da je ravno tako neupravičena, kakor berlinska, ter da je pokazala samo svojo strahopetnost. Mednarodni vojaški vlak je pripravljen, da v primeru nenadne nevarnosti spravi iz Berlina ententne misije in njih sivoce. Razpoloženje v hotelu Adlon, sedežu ententnih misij, je zelo neprijetno.

Splošna stavka se nadaljuje. LDU Berlin, 17. Zunanji položaj se kaže nobenih izprememb. Splošno stavko nadaljujejo vsi delavci. Tudi trgovine, skladišča in restavracije ter kavarne so zaprte razen malihnih obratov, katere vodijo lasnici sami. Vojške priprave so se iznova povečale.

Visoke šole zaprte. LDU Berlin, 16. Wolffov urad poroča: Vseničišče in vse velešole so do nadaljnjega zatvorjene.

Položaj državne vlade. LDU Stuttgart, 16. V porazgovoru z zastopnikom Wolffovega urada je izjavil minister za zunanje posle Möller, da tuje vlade ne vzdržujejo nobenih stikov s preobratniki. Državna vlada ne namerava uvesti nobenih kompromisnih pogajanj s Kat. Tudi v vojaškem oziru se položaj boljša.

General Merker odstavljen. LDU Stuttgart, 16. Podružnica Wolffovega urada poroča: Državni predsednik Ebert in državni brambni minister Noske sta danes odstavila

generala Merkerja. Poveststvo v Draždanah se podeli generalu Möllerju.

Vratislava na novo vlado? LDU Draždane, 16. O položaju v Vratislavi pišejo: Kakor se zdi, stoji Vratislava na strani nove vlade. Pristasi nove vlade so razbili lokal lista »Volksrecht«, ki ga izdajajo večinski socialisti. Nova vlada je izdala oklic, da bo ustretenih po 10 mož vsakega obratovanja, ako bi nastal kak upor.

Stavka v Monakovem poostrena. LDU Monakovo, 16. Splošna stavka se poostrena nadaljuje. Vsi vlaki so ustavljeni. Oklic, ki je podpisan po generalu Noslu in državnemu svetniku Kahrju zagotavlja, da državna bramba podpira ustavno narodno zastopstvo.

Boji v Eiberfeldu. LDU Eiberfeld, 17. Wolffov urad poroča: Med komunisti in tukajšnjimi četami so bili boji. Komunisti so se morali umakniti. 1000 jih je dospelo na zasedeno ozemlje, kter jih je razorožila antanta.

Stara vlada zopet v Berlinu.

(Po sklepu lista.)

Dunaj, 18. marca. (Izvirno poročilo.) Najnovejša dunajske vesti poročajo, da je prevratna vlada v Berlinu odstopila in da se je povrnila

Ebertova ustavna vlada. Vzpostavil se je red in otvoril železniški promet.

Jugoslavija.

Pašić pride v Beograd? LDU Beograd, 16. marca. Iz radikalnih krogov se čuje, da pride tudi v Beograd g. Pašić. Govorijo tudi, da bo ostal stalno v Beogradu.

Imenovanje ameriškega podkonzula v Beogradu.

LDU Beograd, 17. marca. Ameriško poslanstvo je obvestilo ministrstvo za zunanje stvari, da je za podkonzula ameriških Zedinjenih držav v Beogradu imenovan g. Henry Brown.

Posvetovanje pokrajinskih finančnih delegatov v Beogradu.

LDU Beograd, 17. marca. Finančni delegati iz Sarajeva, Splita,

Novega Sada in Ljubljane so bili pozvani v Beograd k posvetovanju glede dohodkov posameznih pokrajin.

Farmaceutski odsek na filozofski fakulteti.

LDU Beograd, 17. marca. Minister za narodno zdravje je podpisal naredbo o farmaceutskem odseku na filozofski fakulteti.

Kredit za eksploatacijo državnih gozdov.

LDU Beograd, 17. marca. Finančni minister je odobril kredit 200.000 dinarjev za eksploatacijo državnih gozdov v našem kraljestvu.

Razna poročila.

Mednarodna donavska komisija v Bratislavi.

LDU Bratislava, 16. Predsednik mednarodne donavske komisije angleški admiral Troubridge, podpredsednik francoski admiral Fatou, zastopnik kraljevstva SHS kapetan Vifan in zastopnik čehoslovaške republike prof. Smrček so danes prišli v Bratislavo, kjer so jih zastopniki raznih oblasti svečano sprejeli. Komisija je šla v zimsko pristanišče, kjer je inženir Braslavsky predložil detajne načrte, po katerih naj se zimsko pristanišče prezida v trgovsko pristanišče. Komisija je načrte potrdila. Potovanje komisije ima namen, da pregleda vso plovno Donavo od Regensburga v Nemčiji do Gjurjeva v Rumuniji. Posebno bo pregledala tok od Devina do Čonylla, ki je posebne važnosti za čehoslovaško republiko, ter plovne ovire v Avstriji in Nemčiji.

Ameriški list o notranjih razmerah v Italiji.

LDU Washington, 17. »New York Times« javlja iz Rima, da bodo notranje razmere v Italiji dovedle v doglednem času socialistično ministristvo.

Anketa čehoslovaških trgovcev in tvornic za papir.

LDU Praga, 16. Kakor poročajo listi, je bila včeraj anketa trgovcev in tvornic za papir, ki so se izrekli

za to, da se za 2 meseca prepove izvoz papirja, ker v republiki primanjkuje papirja in potreba ni pokrita. »Tribuna« pripominja, da se bo v posebnih primerih dovoljeval izvoz za papir s posebnimi poizmi sporazumom s trgovinskim ministristvom.

Avstrijska narodna skupščina.

LDU Dunaj, 17. Danes dopoldne je bila seja glavnega odbora, na kateri se je določila razdelitev dela narodne skupščine za prihodnje dni. Zbornica ostane do srede, dne 24. marca skupaj.

Ameriška pšenična moka za Poljsko, Avstrijo in Armenijo.

LDU Washington, 16. Reuterjev urad poroča: Reprezentantska zbornica je sprejela zakonski načrt, v katerem se žitna družba pooblašča, prodati 5 milijonov mernikov moka Poljski, Avstriji in Armeniji.

Antanta se giblje.

LDU Pariz, 16. »Daily Mail« poroča, da je bil včeraj v Mainz vojni svet pod predsedstvom maršala Focha. Angleško vojno ministristvo je ukrenilo vse potrebno, zlasti glede vprašanja zadržanja renške armade, ako bi bila potrebna intervencija.

Letni čas v Avstriji.

LDU Dunaj, 16. Ministrski svet je dne 3. tm, sklenil, da se v Nemčiji Avstriji uvede od 5. aprila do 13. septembra letni čas.

Gospodarstvo.

VALUTA.

LDU Zagreb, 17. marca. Valute: Dolari 17.000 — 17.700, avstrijske krone 62—63, čehoslovaške krone 190—196, angleški funti 645—650, francoski ranki 1300—1320, napotondori 600—650, marke 230—235, italijanske lire 940—950, turške lire v zlatu (en komad) 640—650.

+ Zastopnik nemških trgovskih organizacij v Beogradu. V Beograd je dospel zastopnik in odposlanec nemških trgovskih organizacij gosp. Hahn. Njegov pot je v zvezi z željo nemških industrijcev, da preselijo nekatere svoje tvornice za predelavo agrarnih proizvodov v našo državo.

+ Zračna pošta v Jugoslaviji. Zagrebška »Industrijska banka« se bavi z načrtom o uvedbi zračne pošte v Jugoslaviji. Pošta pa se ne bi omejevala samo na našo državo, temveč bi imela zvezo tudi z drugimi važnimi trgovskimi središči Evrope.

+ Češka čivilarska obrt se nahaja radi znatnega pomanjkanja potrebnih surovin v krizi.

+ Stare dinarske novčanice. Volvodinski trgovci so predložili finančnemu ministru spomenico, v kateri zahtevajo, da se stari dinarski bankovci takoj odtegnejo iz prometa, tako, da se kurzna relacija med banknimi in državnimi dinarjem ome-
možni.

Dnevne vesti.

— Dr. Gustav Gregorin se je vrnil te dni iz Pariza v domovino. Dr. Gregorin, ki je neumorno deloval za jugoslovansko propagando v Švici, Franciji in Angliji, smo jugoslovani, zlasti Slovenci, mnogo dolžni. Upajmo, da domovina ne pozablja tega svojega odličnega borilca. Dr. Gregorin se je nastanil začasno na Bledu.

— Nabirajte žane za »Jugoslovansko Matico!« Pozivljamo vse organizacije, vsa društva po celi Sloveniji, da začno nemudoma nabirati žane za »Jugoslovansko Matico«. Nabiralne pole za žane se bodo razposlale organizacijam in posameznikom; kjer bi se to ne zgodilo, se bodo dala potrebna navodila. Članarina znaša mesečno po 1 dinar. Naša dolžnost je, da polnoštevilno pristopimo v društvo. Opozorjamo samo, da ima »Andreas Hoferverer« na Tirolskem, društvo z narodno obrambnim cilji, nad 60.000 članov, zakaj bi mi ne mogli tega števila dosegli.

— Draginja in cene časopisju. Splošno se mora priznati, da se cene knjigam in časopisju napram drugim potrebščinam ob tem silnem padcu vrednosti naše krone najsolidnejše, skoraj da neverjetno nizke. Povprečno so cene knjigam danes pri nas 8—20 K, časopisju 60 vin. Primerjajmo: za 8 kron se dobi danes še en gumb za suknjč, za 20 K liter vina, 60 vinarjev pa komaj še sprejme brivski valenec kot napitnino. Knjiga torej, kjer je zakopane ga toliko duševnega, za življenje potrebne kapitala, stane toliko kot en gumb, ali kvečemu kot liter kislega vina! Že stvarina sama, papir in barva, stane že skoro ta denar, kje pa je delo, duševno in manuelpo? O časopisju ni vredno besedi. Ako bo stal eno krono, ne bo to nič, ker za eno krono se danes sploh nič ne dobi, kvečemu se še daje kot napitnina. Ako stane letno 300 K, je danes toliko kot en slab čevl ali dve kravati. Narod, ki tega ne premišli ali noče primerjati, ni zrel. — Ljubitelji knjig in časopisov.

— Zamenjava bankovcev. Od 16. t. m. dalje bodo zamenjavali bankovce po 100, 50 in 20 K v Ljubljani samo še: finančna deželna blagajna, davčni urad za mesto, davčni urad za okolico, poštini čekovni urad in podružnica avstro-ogrske banke v Ljubljani; v Mariboru: davčni urad in podružnica avstro-ogrske banke v Mariboru, po deželi sploh pa vsi davčni uradi. Drugi zavodi, ki so doslej bankovce zamenjavali, prenehajo s tem delom dne 15. t. m. zvečer.

— Kmetije in posestništvo. V Prekmurju se nahaja večje število (več tisoč) prvovrstnih in brezposelnih poljskih delavcev, ki so hodili dolje čez poletje delat na različna veleposvetstva po Ogrskem. Vsled izpremenjenosti političnih razmer je pa to sedaj onemogočeno in prekmursko prebivalstvo živi vsled tega v veliki bedi. Podpisani urad zato pozivlja vse večje posestnike, ki bi potrebovali čez poletje stalnih poljskih delavcev in poslov, da se obnehoje ustno ali pismeno na eno izmed podružnic »Državne posredovalnice za delo«, ki se nahajajo sedaj v Ljubljani, Mariboru in v Strnišču pri Ptuj, in ki jim bodo te delavce in posle rade volje posredovale. Javiti je približno plača in pa koliko časa jih bodo lahko zaposlili. — »Državna posredovalnica za delo« Osrednji urad v Ljubljani.

— Okrožni klub jugoslovanskih dobrovoljcev za Gorenjsko vabi vse žane, da se zagotovo udeležijo občnega sestanka, ki se vrši v nedeljo 21. t. m. ob pol 10. uri dopoldne v posebni sobi hotela »Nove pošte« v Kranju. Zelo važno!

— Reorganizacija enketne komisije za revizijo Gospodarske komisije za stvarno demobilizacijo. Deželna vlada je reorganizirala enketno komisijo za revizijo Gospodarske komisije za stvarno demobilizacijo. Komendant topniških delavnic polkovnik Vasić je odvezan svojih funkcij kot član komisije. Vsi drugi dosežani člani ostanejo še nadalje v komisiji. Na novo so imenovani v komisijo deželni tajnik dr. Tomažič kot vodja komisije ter računski svetnik Peterlin, inž. Strancar in mizarški mojster Bizjak iz Šiske kot nadaljni člani komisije. Komisija ima nalog, da revizijsko delo takoj nadaljuje in čim prej dovrši. Pri reviziji se mora dati vsaki prizadejati osebi priložnost da se zasliši in da poda vsestranska pojasnila.

— Vsi vojaški gazisti, katerim je bila ob času preobrata leta 1918, ob priliki vrnitve v svojo domovino zaplenjena osebna prtljaga (perilo, uniforme, konji, denar itd.), naj javijo do konca marca 1920 brez oziroma državo, ki je to zaplenila, vojaški in-

tendenci za Slovenijo v likvidaciji sledenčih podatke: Čin in ime. Zadnji dodelitev v bivši a. o. armadi. Kraji, dan in ob kakoli priliki je bila zaplenjena izvršena. Navedba priči, njihovih imen in sedanjih naslovov. Priloži naj se potrdilo o zaplenbi predmetov od dotične oblasti, katera je zaplenbo odredila, oziroma sodniško potrjeni prepis. Seznam zaplenjenih stvari z označbo cen iz leta 1918. Navede naj se, kaj je dosedaj dotičnik že vse ukrenil, da bi dobil zaplenjene stvari nazaj. Jeli že dobil kako odškodnino in v katerem znesku. Treba je brezdvomnih dokazov, da so bile zaplenjene stvari osebna last dotičnika. V omejitev poznjšega dopisovanja naj se navedejo podatki natančno in z vsemi podrobnostmi.

— Brezposelnih profesorjev. Po poročilu, došlem trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani je odpuštila ladjedelnica »Danubius« na Reki jugoslovanske delavce in profesorje vseh vrst, kakor kotlarje, livarje, ključavničarje, kovače, mizarje, tesarje, strojnike strukarje itd. Vprašanja in predloge glede namestitve teh delavcev v državni ali privatni podjetjih v naši državi naj interese brzojavno stavijo na »Narodno Višje« v Bakar.

— Tobačna trafika v Sv. Petru nad Sv. Gorami št. 76 okr. Kozle je do 30. sušca 1920 potom javnega natečaja razpisana. Enoletni kosmat dobiček je znašal 3394 K 34 v. Polozili se mora predno se ponudba izroči 300 K jamščino.

— Se pratike krajevol France Sirc iz Kranja je tip pritepuškega Gorenjca. On in njegova prijateljica Anton Viharini in Anton Fendé so 2. decembra 1919 odnesli pis. oficijalno Josipu Carliju, ko se je selil v Tolmino, zaboj papirja, peres, svinčnikov, držal in 50 pratik v vrednosti 2600 K. Mislili so si: »Tu notri je tobač! Tega bomo mi vzeli. Kaj bo šlo to na Italijansko?« — Zaboja se na to prodal Francu Kuraltu za en nemško-avstrijski tisočak. France Sirc pa je silno ozmerjal orožnike: »Prokleti žandarji!« — Furmane in landštrahfjerje znate loviti! — Pretepel je pa tudi župnika Anžiča. Pred ljubljanskim deželnim sodiščem so prejeli: France Sirc osem mesecev, Anton Viharini in Anton Fendé en mesec; France Kuralt pa je bil obsojen na 300 K denarne kazni.

— Smola. Poznana tihotapka Gorčanka Marija Vizitini je skušala prenesti lire v Italijo. Oko verižniškega urada jo je zagledalo. Sedela je že v tržaškem vlaku. Toda povabil jo so jo na polje, kjer se je nočel hočeš moraš podvržati temeljiti »kurir«. Zaplenili so ji 3396 lir in 3200 K.

Ljubljana.

— Akademiki iz zasedenega ozemlja! V petek dne 14. t. m. ob 10. uri v Mestnem domu (mala dvorana) važen sestanek. Pridite vsil Nar. obr. odsek.

— Pevsko društvo »Slavica«. Pevci, pevke, v četrtek 18. t. m. ob 20. uri sestanek v društvenih prostorih, radi manifestacije Jugoslovanske Maticе v nedeljo. Pridite vsil!

— Med gasilce vabi in kličje Ljub. prostov. gas. in reš. društvo vse moške nad 18. letom. Zgasilne pole so dobre pri društenem vezhalcu v Mestnem domu. — Mladenci in možje, brez razlike strank in stanu, pristopite k temu prepotrebemu društvu!

— Gremji trgovcev Ljubljana okoliča v Ljubljani bo imel svoj redni letni občni zbor dne 22. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«. Dnevni red je sledeči: 1. Pozdrav načelnikov; 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 3. Računski sklep za leto 1919; 4. volitev 10 odposlancev in 10 namestnikov v »Zvezo trgovskih gremijov in združenj v Ljubljani«; 6. raznoterosti. Vse svoje žane vabimo, da se zborovanja zanesljivo udeležijo.

— Odbor. — Poroči se je g. Edo Kunst, vodja obuvavnice dež. vlade za Slovenijo v Ljubljani, z gospodičino Molly Kammerer iz Gradca. Bilo srečno!

— Zahvala. Telovadno društvo Sokol I. v Ljubljani je prejelo potom upravnštva lista »Jugoslavija« 500 kron, katere je daroval v Ameriki ž. večji g. Anton Osovnik. Za ta veličnuden dar se mu natopleje zahvaljajmo ter želimo, da bi gospoda Osovnik posnemal tudi drugi v Ameriki živeči rojaki. — Odbor. K

— Vrat si je prerezal. Delavec M. O. si je v pisanosti in obupu globoko prerezal vrat. Prepeljali so ga v bolnišnico.

— Ukradeno kolo. Kanc Alojziju je bilo na Dunajski cesti št. 13 ukradeno 1000 K vredno kolo.

— Razgrajac. Zaradi ponočnega razgrajanja in kričanja je bil drvar France Urh iz Kamnika kaznovan na 100 K. Takoj je odšel. Iz gozda je prišel gledat nočno Ljubljano in sladko vince pit. Urh se je zelo bahal s tisočaki.

— Komaj je izmaknil, že je bil prijet. Zasebnica Josipina Jenko v Kladezni ulici št. 1 je večerj dopoldne zapazila, da je nekdo potihoma smuknil izpod podstrešja. Šla je za ním in ga izročila stražniku. Bil je to 50 letni čevljar, delomrznež in žganjar Fran Chvatal, ki je držal nahrbtnik raznega perila. Izročili so ga državnemu pravdniku.

Maribor.

Zamenjava bankovcev. Opozorjamo, da od 16. t. m. naprej zamenjujejo v Mariboru bankovce samo davčni urad in podružnica avstro-ogrske banke.

Lovsko društvo v Mariboru, podružnica »Lovskega društva v Ljubljani«, se smuje za okoliš bivše Spodnje Štajerske. Pripravljali odbor, ki se je izvolil pri sestanku dne 21. II. in ki se je sestavil v seli dne 12. t. m. tvorilo sledeči gospode: višji davčni upravitelj Fabjan kot predsednik, Schaun kot tajnik, podpolkovnik Kavčič, nadporočnik Novak in prof. Čotič kot odborniki.

Dva vagona moko je zaplenila pred par dnevi mariborska policija na kolodvoru. Moko so hoteli tihotapci preihotapiti v Avstrijo. Moko dobi mariborsko mesto.

Celje.

Celjsko dramatično društvo je uprizorilo v soboto 13. in nedeljo 14. t. m. v mestnem gledališču F. Gradišnikovo trodeljano »Norec« s prav povolnim uspehom. Uloge so bile razmeroma dobro naštudirane, režija vestna in skrbna. Vsebinsko drame je nakratko sledeča: Bogati trgovec Dobravec živi v zadovoljstvenem zakoncu že 21 let — skrbi dela celih hiš le edini sin Leon, ki je blazen. Preiskati ga da še od dr. Kozine, slavnega psihologa in svojega starega prijatelja, ki ga je pred enoindvajsetimi leti seznanil s sedanjo svojo soprogo Ano. Dr. Kozina je brezprizoren podlež. Leon je sad razmerja Kozine z Ano. Ker pa se Kozina v Dobravčevi hiši zaljubljuje v hčerko Eno Leonovo sestro in bi jo hotel poročiti, a mu je sin Leon vendarle na potu, se ga hoče odkrižati s tem, da ga skuša čimprej odpraviti v blaznico. Leon — ki ni blazen, nego le ves zbehan — nehoje izve, skrit za špansko steno, strašne vesti, da ni Dobravec njegov oče, nego dr. Kozina. Ko Leon razkriva dr. Kozino, tega njemu — norcu — nihče ne verjame, in zaroka dr. Kozine z Eno se izvrši. Leon pa bi na vsak način moral drugi dan v blaznico. V zadnjem hipu pa se Ana docela izpove svojemu možu, v tistem hipu pritira tudi Leon svojo sestro, ki je dr. Kozina onečastil, pred starše. Ob vsesplošni zmedenosti — goreti prične tudi hiša — dejanje konča.

Vse vloge v tej igri so razmeroma težke, vendar pa so bili celjski diletanti v pretežni večini kos svojih nalogi. V ulogi Leona je po daljši boleznj zopet nastopil g. S. Gradišnik prav posrečeno. Svojo točno in z veliko hubeznijo izdelano igro je očivil iz izrazito mimiko. Istotako je bil jako dober g. Potrat v ulogi dr. Kozine, ki jo je izigral markantno in s potrebnim temperamentom. V ulogi Dobravca moram prav pohvalno omeniti g. Skofa, ki je bil posebno v 3 dejanju jako dober: iskren in naraven je bil, nič izumetničenega ni bilo na njem. Žal, da istega ne morem trditi o njegovi ženi Ani, ki jo je kreirala gđ. Knezova, ki se mora predvsem odvaditi neznosnega deklariranja, pridobiti pa si mora več modulatice glasu in več naravnosti v svoji igri. Obe gđ. Mirkove sta bile na mestu, vendar jima uloge nista decela prišle ter so bile druge njune kreacije že boljše nego te. —

Simfonični koncert. Danes, v četrtek, dne 18. t. m. se ob 8. zvečer vrši v »Unionovi« dvorani v Celju velik simfonični koncert Mariborske divizijske godbe, broječe 70 moč, pod vodstvom kapelnika g. Herzoga in sodelovanjem skladatelja Em. Berana ter violinske virtuozinje gđ. Brandl. Glavna točka sporeda je Beethovnova I. simfonija v C-duru; gđ. Brandl igra Mendelsohnov »Violinski koncert« s sodelovanjem orkestra. Slovenska glasba je zastopana po Smetani z ouverturo k slavni operi »Libuša« in po Beranu z izvirno skladbo »Idila«. H koncu se prolizva francoska simfonična slika: »Rimski carneval« od Heit. Berloza. Čisti dobiček prireditve je namenjen celjski dijaški kuhinji.

Celjska podružnica »drž. posredovalnice za delo« se je začela zapri-

ker ni bilo mogoče preskrbeti primernih uradnih lokalov. Interesente naj se obračajo na podružnico v Mariboru, odnosno na ono v Strnišču pri Ptuj. Upati je pa, da se ta v doglednem času zopet odpre.

Občestvovsko obrtno društvo v Celju sklicuje za danes 18. t. m. ob 18 ih sejo gospodarskega sveta v pisarno predsednika.

Srbsko-hrvatski učni tečaj se namerava ustanoviti v Celju, ako se priklasi vsaj 10 udeležencev. Pojasnila daje knjigarna Gorčar & Leskovec.

Za pisatelja Stritarja je »Zveza prosvetnih društev« prejela od g. Zontiča 50 K in od uradništva državne cinkarne 80 K.

Nesreča. 16. t. m. se je ponesrečil tihlak trgovske šole Bizjak, ko je hotel izstopiti iz vlaka. Padel je tako nesrečno, da se je težko poškodoval na levi roki. Prepeljali so ga v bolnico.

Črne koze se opasno širijo v celjski okolici. Celjski mestni magistrat je odredil obvezno cepljenje za vse, ki že tri leta niso bili uspešno cepljeni proti kozam.

KAJ JE Z IZVOZOM ŽIVIL?

»Slovenec« od 14. marca 1920 je prinesel na uvodnem mestu alarmantno vest, da je predsednik deželne vlade dr. Brejc prepovedal izvoz moko, žita in drugih živil iz naše države, dokler ni krita Slovenija. Na drugem mestu ima isti list brzojav LDU, da je finančno ministrstvo dalo nalog carinarnam, da je vsak izvoz živil ustavljen. Kaj je na tem resnice? Do sedaj gredo živilski transporti skoraj nemoteno naprej. Iz Hrvatske izvažajo »österreichische Oesterreichs-kehrsanstalt« mesto prejšnje ameri- kanske družbe »American Relief« in sicer na račun avstrijske republike in to cele vlake. Tudi za Čehoslovaško gredo živila naprej — posebi- no živina in mast. Po dosedanjih ukrepih je ustavljen izvoz privatnim firmam in sicer moko in žita. To znaša na južni železnici do sedaj 34 vagonov, za katere se pa ne ve, ali se bodoje prevzeli, ali pa bodoje romali preko Špilja. Tudi dosedaj »Slovenec« ni še poročal v slavošpevu, da se je posrečilo predsedniku dr. Brejcu, — da preskrbi domače prebivastvo, pravočasno ustaviti 30-40 vovoz živila, ki so pred par dnevi romali iz Ljubljane na Dunaj. Od večeraj je na južnem kolodvoru okoli 35 vovoz prašičev za Trst in na brže tudi za D'Annunzijske junake na Reki! Kedar gredo ti vovoz naprej, ali ostanejo tukaj in se razdelijo po primerni ceni pri nas?

V imenu ljudstva iskreno pozdravljamo, če bode »Slovenec« res pošten in povedal, kako je »s tem stvarmi, — za slavošpeve poskrbimo sami!

RAZMERE V KOROŠKEM GLASOVANEM PASU A.

Začasna koroska deželna vlada je pri seji dne 11. t. m. izdala sklep radi bala nevdzdržnih razmer v glasovalnem pasu A. Utemeljevanja tega sklena so v direktnem nasprotju z dejstvi. Deželna vlada za Slovenijo dosedaj na neštivilne napade koroskih vladnih organov ni odgovarjala, ker ni smatrala za potrebno, nastopiti proti temu načinu propagande. Gorl navedeni sklep pa je oficijelen vladni čin koroske deželne vlade in potvrdja dejstva tako zelo, da molčanje ni več na mestu, posebno, ker je vse avstrijsko časopisje ta sklep objavilo z očividnim namenom, da bi v Parizu budili razpoloženje proti državi SHS in da bi zapeljali izvršilne organe, ki lih bo ententa odposlala v glasovalni pas.

1. Vsed tega ugotavlja deželna vlada za Slovenijo glede na trditve v navedenem sklepu nastopno 1. Vojaska zasedba pasa A. Nasproti ugovoru, da je vojaška zasedba pasa A v protislovju z določbami saintgermanske mirovne pogodbe, se opozarja na besedilo mirovne pogodbe. Člen 50. odstavek 5 pravi izrecno: »Prvi pas zasedajo četa države SHS.«

2. Razpust občinskih zastopstev. Člen 50. odstavek 3 mirovne pogodbe pravi, da se bo prvi pas upravljaj po splošnih določbah zakonodaje države SHS. Vsed tega je morala vlada razpustiti občinska zastopstva tam, kjer je župan in občinski odbor ustavil delovanje z bezgom, ali pa, kjer občinski funkcionari niso hoteli pokoriti se sedanji zakonodaji. Sicer pa so se v kerentski svet menovali ne samo Slovenci, marveč tudi Nemci. To načelo se v pasu B ne izvršuje.

3. Propaganda. Delovanje Narodnega sveta, ki ga je jugoslovensko prebivastvo v pasu A samo izvolilo, se omejuje na to, da predložuje na-

rodu prednosti in škodo, ako bi pripadal eni ali drugi državi.

4. Zapiranja in politična upravnajustica. Vsaka država kaznuje tistega, ki se ne pokori zakonom in naredbam.

5. Zabranjena vrnitev beguncev. Takot, ko so čete SHS vkorakale v deželo, je izdal poveljujoči general v slovenskem in nemškem jeziku oklico, v katerem je vse begunce pozivljaj, naj se vrnejo, ki so se nato večinoma tudi res vrnili. — Resničnost vseli gornjih ugotovitev se vsak čas mora dokazati po spisih. LDU.

NSS.

Narodno-socijalna Zveza ima jutri, v petek bo 10. dopoldne važen sestanek v spodnjih prostorih Narodnega doma. Nihče naj ne manjka!

Aprovizacija.

Na sladkorne izkaznice št. 46, prodaja sladkor Ješe, Rimska cesta.

Gledališče.

Zadnjič ad »venec priznanja«. Castno osivela idealnost in Danilov. Shylok, sta dve stvari, o katerih se mora različno govoriti. Zato priznavam, da zasluži venec Danilova »častno osivela idealnost«, da ga pa ne zasluži njegova kroacija Shyloka. S tem pa smo blisveno zopet tam, kjer smo bili v začetku. S. K.

REPERTOIR MARJONETNEGA GLEDALIŠČA.

13. predstava v četrtek 18. marca ob 5 uri pop., »Snežulčica«.
14. predst. v nedeljo 21. marca ob 5. pop., »Snežulčica«.
15. predst. v torek 23. marca ob 3. pop., »Snežulčica«.
16. predst. v četrtek 25. marca ob 3. pop., »Snežulčica«.
17. predst. v nedeljo 28. marca ob 3. pop., »Snežulčica«.
»Snežulčica« je prva slovenska izvirna igra za lutke, spisal jo je g. dr. Ivan Lah.

Izdajatelj in odg. urednik A. Pasek. Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Poslano.*)

Po prevratu sem moral zapustiti Trst in se javil za Korosko fronto. Po prestani hudi bolezni sem hotel otvoriti v Ljubljani zobozdravniški atelej. Čeprav delata ta dva tulca proti vladni naredbi, dosedaj nisem dobil primerne stanovanja. Ponujena mi je bila klijentela dr. Bretja. Pa za kakšno vsoto! Celo nasproti odvetnik me je vprašal, če se nisem prestrašil previsoke cene. Ko sem gospej Breti povedal, da se ne morem pokaniti na tako visoki podlagi, mi je zalučala v obraz, če sem se prišel giliht za krone. Gospa Breti tudi ni dovolila pogleda v računsko knjigo. Ali je to honetno po trgovski običajih? Ponudil sem primerno ceno in vsi kolegi so se izjavili, da je bila poštena. Po smrti dr. Bretja je vodil atelej nekonečnopolntrani inozemec. Gospa Breti gotovo ni tako reva, da bi si na tak netakten način kruh služila. Zobozdravnik so mgarali nastopiti z vso energijo, da so ustavili nezakonito delovanje. Dne 8. marca mi je gospa Breti obljubila, da bom 15. mar. prevzel atelej. Gospa Breti pa je obljubo prelomila in atelej prodala drugemu. Ne morem klicati gospe Breti pred sodnijo radi zaviljanja cen in prelomitve obljube, sodi naj o tem človeštvo. Imam ženo in dva otroka in vendar se je upala gospa Breti mi na tak zavraten način zabraniti, da bi si ustvaril eksistenco. Svojo plemenito dušo je pokazala že s tem, da se ji je za malo zdelo, da smo morali nastopiti pri vladni proti njej. Sramovala naj bi se, da so moral zobozdravniki tako braniti svoj interes in pravice. Dr. Bretlovo klijentelo je prevzel rojak iz Koroske in želim mu vse najbolje. Ali bo tudi meni domačinu dala domovina primeren stan, da se bom mogel posvetiti svojemu poklicu? Dr. H. Dolenc.

* Za vsebino tega spisa je odgovorno uredništvo le v toliko, kolikor določa zakon.

POZORI! Ker so vse knjige po vseli knjžarnah po 20 odstotkov dražje kakor pa pri založništvih, naročate knjige naravnost pri založništvu. Knjiga Ivan Canjar stane n. pr. po knjžarnah broš. 12 in vez. 14 kron 40 vin, pri založništvu Zvezne tiskarne v Ljubljani pa broš. samo 10 K in vez. 12 K. Razun tega dobi, kdor naroči vsaj deset knjig skupaj eno brezplačno. Diliak in drugi naročate knjige skupno pri založništvu.

Za milijoni.

(Dalej.)

Take besede v tem trenutku so ji kazale odprto le eno pot; tako vsaj je mislila v svojem obupu. Ne da bi se dajala pomišljati, je napisala grozno resnico, katere ni nihče slutil, in o kateri je bila prepričana, da so vse vezi z velikodušnim dobrotnikom pretrgane za vedno. Opoldne je bilo pismo končano. Skeleče oči in blede ustnice so pričale prejasno o silnem naporu. Vendar ni kazala nikake slabosti. Zganila je pismo in je napisala naslov s trdnjo roko. Šele ko je vzela iz tajnega predala listino in ostale papirje, ki so bili v zvezi z njenim premoženjem, je začela omahovati. Zdelo se ji je, da pismo ni dovolj izbrano. Razodela je sicer skrivnost in zavrnila Delancyjevo dedščino, katere se ni zdelo vredna, toda ni imenovala svoje naslednice. Ali je k temu opravljena? Težko — toda želela je, da naj šepava mlada učiteljica, bogata na čednostih in ljubka, postane namesto nje dedinja bogastva.

Ali naj deklico poišče in se prepriča, če v resnici zasluži hvalo, katere je bila deležna? — Zaprla je pismo in papirje, si oblekla skromno oblačilo in se podala na pot. Bilo je polno in gospod Degraw je naznanil svoj obisk šele ob štirih. Med tem časom bo z lahkoto izvršila, kar se je namenila.

Neznano čustvo jo je obšlo, ko je pri vratih vprašala po gospodični Rogers. Rodbina je sedela za mizo in le par minut je morala čakati v sprejemnici, ko je z lahkim, prožnim korakom vstopila ljubka deklica z pametnim pogledom in prijetnim smehljajem. Jenny je vstala in vprašala:

»Ali morem govoriti z gospodično Rogers?«

»To sem jaz.«

»Mislim gospodično Jenny.«

»Moje ime je Jenny Rogers.«

Prva Jenny se je iznenadena odmaknila,

nato pa to živahno nagovorila:

»Toda gospodična je baje hroma; povedali so mi, da zelo šepa.«

Mlada deklica se je veselo zasmejala.

»Seveda sem bila hroma, toda meseca ju-

nija sem se dala operirati, kar se je popolnoma posrečilo; zdaj lahko plešem in skačem, kakor mi je volja.«

Signorina je bila po tem odkritju popolnoma premagana. Čudno naključje jo je pripeljalo semkaj. Edina okolnost, da je Degraw iz Clevelanda smatral bolezen mlade učiteljice za neozdravljivo, je preprečala izvolitev življenjapolne, ljubeznive deklice. Da je to mlado nedolžno bitje vrednejše darov sreče kakor ona, si je morala signorina odkrito priznati; za njo nimajo več vrednosti, ne zavida jih ljubeznivi soimenici, za katero je čutila odkritosrčno naklonjenost.

»Čudite se, kaj me je privedlo k vam, ljubka gospodična,« jo je nagovorila s prijaznim nasmeškom; nič drugega kakor želja, da vas spoznam, ker imate isto ime kakor jaz.«

»Imenujem se Jeannette Rogers.«

»In jaz Virginia Rogers, toda obe imenujejo Jenny, kaj ne?« je pripomnila signorina prijazno. Čutila se je olajšano. Vsebinska njenega pisma bo Degrawa žalila mnogo manj, ako istočasno izve, da lahko milijone, katerim se ona odpoveduje, izroči mnogo vrednejši roki. »Naše ime se je v zadnjem času mnogo imenovalo; prineslo je svojim nositeljem srečo in nesrečo. Gotovo ste o tem kaj slišali.«

»Pripovedujejo, da je neka pevka tega imena pred kratkim podredovala veliko premoženje; o njeni sreči se je mnogo govorilo.«

»V bogastvu ni vedno sreče. Toda denarja vendar ne kaže zemetovati, ali ni res, Jeannette?«

»Tudi jaz sem teli misli, Virginia; ne morem ga nikdar preveč dobiti. S tem pa nočem reči, da sem pohlepna. Toda moja plača je zelo skromna, naše zahteve pa velike. Želela bi pač —. Prenehala je, in rdečica jo je obšla. »Ah, pozabila sem, vi niste revni kakor jaz, in me ne razumete.«

»Da, da, revna sem kakor vi, hočem reči, v kratkem ne bom imela ničesar, med tem ko vi —.«

»Ničesar, razen tega, kar se imam zahvaliti dobroti ljubljene soproga: toda to je najboljši bogastvo, kaj ne?«

»O tem nimam izkušnji,« je odgovorila poredno.

»Toda jaz vem,« je zašepetala signorina, in naglo dodala: »Jaz sem tista pevka, ki ste jo prej omenili.«

»Resnično, kako čudovito! In vi bočete oddati ves svoj denar? Kako vas občudujem! Gotovo nimate matere, za katero bi morali skrbeti.«

»Ne. Moj zaščitnik bo ljubljeno mož; ne bom zapuščena in brez varstva.«

»Zakaj oddajate premoženje, tega seveda ne vem; ali vas to ne dela nesrečno? Ali vas za vse odškoduje ljubezen?«

»Ah, ljubezen troji mnogo bolesti v svoje veselje. Verujte mi, da vas zavidam, ker ne poznate radosti in trpljenja ljubezni. In vi imate še mater! Morda bi bilo v moji preteklosti marsikaj drugače, ako bi imela tu i laz mater, ki bi me poučila in vodila,« je vztrajala in solze so ji zalile oči. »Zdi se mi kakor da sva že stari prijateljici; ali mi morete biti vsaj nekoliko dobri?«

»Jaz — vam — iz srca!« je vzklila in deklici sta se gnetli objeli.

Veselejša, kakor je odšla, se je signorina vrnila. Vzela je pismo, Degrawu namenjeno, in je pristavila še to-le:

»Ako ste v negotovosti, komu naj naklonite veliko premoženje, ki je tako nepričakovano zopet v vaših rokah, tedaj se spomnite mlade učiteljice, ki se tudi imenuje Rogers. Ona je lepa in dobra, kalni ni več hroma in brez dvomno vrednejša dedinja bogastva, katerega sem bila jaz tako nevedna.«

SEDEINTRIDESETO POGlavJE.

Že parkrat je prišel Hamilton Degraw za čopič in paleto, toda ni mogel slikati in le delo nazadnje odložil. Pričakoval je odgovor na svoje pismo in je nemirno stopal po ateljeju, pogledujoč proti vratom, zakaj bil je običajni čas za pismonošo. Ako ne sprejme zdaj poročila, mora upati in čakati spet tri dolge ure.

Toda stoj — bližajo se njegovim vratom koraki — toda lahki, drobni koraki. Nekdo potrka. In kdo stoji zunaj? Za boga, tega ni pričakoval! Noben utrip srca bi mu ne mogel izdati, da bi bila ona, v polnem čaru svoje lepote. Ako tudi ni prihajala sama, ni bilo njegovo veselje nič manjše, zakaj ta obisk ga je

brezdvomno prepričal, da ga ljubi nad vse, da hoče biti njegova. Vzradoščen in je pozdravil. »Dobrodošla, gospodična Rogers, dobrodošla cenjena gospa Dutton! Kako me veseli, da ste počastili s svojim obiskom moj atelje. Že davac sem želel vas videti tukaj, četudi je zato, da vam pokažem sliko gospodične Aspinwall, ki velja za moje najboljšo delo.«

»Kako čarovita!« je vzklila. »Kdaj ste jo naslikali? Ali jo je Hilary videal?«

»Nisem imel še poguma, da jo pokažem gospodični Aspinwall. Vidite, da je idealni portret, zato sem ga imenoval »Pesnikov sen.«

Jenny je motrila slike z umevanjem, med tem pa si je gospa Dutton ogledovala atelje.

»Imam-k te sliki nasprotek, imenujem ga, »Ljubav istinitosti,« je nadaljeval Degraw nežno. »Ali uganete, kdo mi je bil zanj vzor?«

»Ali tolmačim pravilno, da je to vaša bodoča soproga?«

Da bi jo mogel pritisniti na srce! Le mnenje roko je smel skrivoma držati v svoji, zakaj, bila nista sama.

»Ljubezniva,« je zašepetala, »da bi bila vsaj miruto brez prič!«

»Lahko se brez strahu pogovarjate v navzočnosti gospe Dutton, ona je zelo nežnolutna in ne bo naju motila. Morava si mnogo povedati.«

»Da, vse naše življenske načrte,« je odgovorila.

»Najprej mi morate pojasniti, zakaj ste me pustili tri dni med upanjem in obupom.«

Senca je preletela njegov obraz, solnčnata veselost je izginila. Videla je, kako nerad ji odgovarja. Z vzdihom je povzel:

»Težek čas sem preživel, Jenny. Prijatelj, čigar sodbja mi je važna, je iz meni zagonetnega vzroka izrazil nezaupanje do vas.«

Strmela mu je nepremično v obraz.

»Proti meni? Kdo —« je začela in ni imela poguma nadaljevati. Bilo ji je kakor da je sekira začela korenino njene sreče.

»Mogoče se boste čudili, da polagam toliko važnosti na njegovo mnenje: toda on je znamenit človek, pošteniak. Govorim o Byrdu, Jenny.«

»Byrd!« — Oči ji začare — le s težavo je izgovorila to ime.

Prodaja se:

Prodaja se večja množina mirnih venčkov in šopkov. — Viktor Hajt, Ljubljana. 389

Prodaja se vsled smrti lastnika: ljudske knjige za 1. in 2. del. I. del, 1. knjiga, 2. del, 3. del, 4. del, 5. del, 6. del, 7. del, 8. del, 9. del, 10. del, 11. del, 12. del, 13. del, 14. del, 15. del, 16. del, 17. del, 18. del, 19. del, 20. del, 21. del, 22. del, 23. del, 24. del, 25. del, 26. del, 27. del, 28. del, 29. del, 30. del, 31. del, 32. del, 33. del, 34. del, 35. del, 36. del, 37. del, 38. del, 39. del, 40. del, 41. del, 42. del, 43. del, 44. del, 45. del, 46. del, 47. del, 48. del, 49. del, 50. del, 51. del, 52. del, 53. del, 54. del, 55. del, 56. del, 57. del, 58. del, 59. del, 60. del, 61. del, 62. del, 63. del, 64. del, 65. del, 66. del, 67. del, 68. del, 69. del, 70. del, 71. del, 72. del, 73. del, 74. del, 75. del, 76. del, 77. del, 78. del, 79. del, 80. del, 81. del, 82. del, 83. del, 84. del, 85. del, 86. del, 87. del, 88. del, 89. del, 90. del, 91. del, 92. del, 93. del, 94. del, 95. del, 96. del, 97. del, 98. del, 99. del, 100. del. — Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 386

Jeklena blagajna (Wertheim) št. 1 se prodaja. Naslov pove Anončni zavod, Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 382

Prodaja se zamenjam novo, kompletno pod na hmelj sušiti. — Mikael Osterman, Kranj 105 Gorenjsko. 385

Prodaja citre, (Deutsch-Amerikan, Konzert-Quitarre-Zither). Skoro nove, s skladbami. — Kraus, Poljčano. 387

Kupi se:

Vrha in protje se kupi v vsaki množini. Ponudbe z navedbo cene na upravnstvo pod »št. 389«. 389

Službe:

Prodajalica za cvetličarno se išče. Prednost imajo izveščane moči za vezanje šopkov in venecov. — Viktor Hajt, Ljubljana. 384

Potrebujem enega starejšega in enega mlajšega zobotehnikarja. Nastop 1.—15. aprila. Reflektantje naj pošljijo ponudbe na naslov: Hinko Kadrnka, Turja, Bosna. 388

Gospodična izveščana v mehanični trgovini išče službo v mestu ali na deželi. Nastopi takoj. Ponudbe pod »Postena« na upravnstvo listu. 381

Razno:

Koja stranica bi sprejela starejšega umirovljenega uradnika v domovno oskrbo; prihranjenih imam nekaj tisoč kron, kateri po moji smrti ostanejo last oskrbovalca. Vjekoslav Rediš, Radna na Savi. 874

Zelo v lepem slogu, iz trdega lesa izdelan

PORTAL (razložbe)

še v popolnoma dobrem stanju, komplet s šipami in roletmi, 4 m dolg, 3 m širok se po ugodni ceni prodaja pri

IVAN SAVNIK, Kranj.

Uradnik,

izvešan v mlinski stroki in s prakso v močnatih trgovini se takoj sprejme. Pismene ponudbe naj se predložijo ravateljstvu žitnega zavoda v Ljubljani. 392

Zobni atelje, Beograd

išče asistenta

mladega dentista, perfektnega v vseh tehničnih poslih. Stanovanje s hrano zagotovljeno. Ponudbe pod šifro »Asistent« je poslati na anončno ekspedico in informacijo biro dra. Bogojević, Beograd, Sremska 9. 396

Išče se v Sloveniji blizu Ljubljane ali glavne ceste

posestvo

od 5 do 30 ha z boljšo hišo event. tudi samo hišo ali vilo z večjim vrtom v najem, oziroma poznejši nakup. Polzeve se pri Anončni zavod, Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. in podružnici Maribor, Gregorčičeva ul. št. 6. (Schillerstrasse). 396

Išče se dobro izveščan

knjigovodja

za širše in širše. — Pismene ali osebne ponudbe na »Promet«, tehnično in industrijsko podjetje, družba z o. z. v Ljubljani, Selburgova ulica št. 4, 1. nadstropje. — Predstaviti se je med 5. in 6. uro popoldne.

Istotam se sprejme

korespondentinja,

popolnoma veča slovenske in nemške stenografije ter strojepljiva in vseh v to stroko spadajočih pisarniških del.

Priprave za letanje

(Lättlampe)

s sesalko za benzin so zopet dole ter se po tvorniških cenah oddajajo pri M. Dimić, Zagreb, Jurišićeva ulica 24. 376

Nadglednik

traži se za

tvornicu vapna.

Ponudbe pod šifro »Nadglednik 852« na Blokerjev anončni zavod, Zagreb, Jurjevska 31. 381

Večje število le dobrih

čevlarskih pomočnikov-delavcev

spodnjih delov sprejme takoj v delo

Tvorna čevlarska zadruga v Ptuj.

Dopolni se pošiljajo na Tvorno čevlarsko zadrugo v Ptuj. 854

Potrebujem dve partiji

veščih opekarjev

za krožno pec (Ringofen). Pismene ponudbe na (tvrdko M. Greiner, Petrinja (Hrvatsko).

K. Linhart, ucar Marije Terezije c. 7.

Velika zaloga zlatih, srebrnih in niklastih ur, kakor Omega, Schaffhausen, stenske ure z nihalom po najnižji ceni. Popravila se sprejemajo vsaki čas in se solidno izvrše. 990

Knjigovodja

izveščana starejša moč, samostojen delavec in korespondent se sprejme pri večjem trgovskem podjetju. Pismene ponudbe z navedbo plače pod »Konfekcija« 365 na upravo lista.

Crnilo :: rdečilo

barva za štamplike (modra in rdeča)

„SNAŽI“

najboljše sredstvo za čiščenje kovin po tovarniških cenah.

Kemični proizvod

O. Čertalič, Ljubljana

Opekarska cesta šte. 31.

Slamnik

različne torbice, predpražnike, slamnate šolne in druge pletarske izdelke priporoča po primerni ceni g. trgoreem

Franjo Cerar, tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. 368

Blode (krlje)

deske in trame

kostanjev les, gozdove in oglje

iz mehkega in trdega lesa kupi po najvišji ceni vsako množino družba »Jupa« v Ljubljani, Krekov trg 10. 369

Parni kotel

stoječ, približno 2½ m visok, 1 m širok, do 4 atm. pritiska, s preskusnim certifikatom, nov ali star še dobro ohranjen se kupi.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Vsakovrstne slamnike,

različne torbice, predpražnike, slamnate šolne in druge pletarske izdelke priporoča po primerni ceni g. trgoreem

Franjo Cerar, tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. 368

Blode (krlje)

deske in trame

kostanjev les, gozdove in oglje

iz mehkega in trdega lesa kupi po najvišji ceni vsako množino družba »Jupa« v Ljubljani, Krekov trg 10. 369

Parni kotel

stoječ, približno 2½ m visok, 1 m širok, do 4 atm. pritiska, s preskusnim certifikatom, nov ali star še dobro ohranjen se kupi.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.

Ponudbe na Deln. pivovarno v Laškem, Štajersko.